

Stichting Agrikos

Agricultuur en Kosmos

Stappenplan Grondbewerkingstijden Aardappelen Op basis van telerservaringen

**Voor preventie van Phytophthora
en overige ziektenproblemen
Tevens meer kwaliteit en opbrengst**

Meer informatie?

Via het donateurschap ontvangt u de methode, een maandelijks kalenderbericht, gewasindelingen, gewasadviezen en een boekuitgave als naslagwerk.

Zie bestelformulier op de website www.agrikos.nl

STAPPENPLAN AARDAPPELEN

Structurele Phytophthora in de knol en het gewas kan voorkomen worden door het benutten van grondbewerkingperiodes die voor aardappelen tot op heden weinig benut worden. Dat is grondbewerking van 15 februari tot 10 maart, of als alternatief 1 tot 19 november in het voorafgaande najaar.

Aanvullend is het van belang jaarlijks de plantbedbewerking tussen 10 maart en 19 april uit te voeren en de veel gebruikte periode van 19 april tot 14 mei zo veel mogelijk te vermijden. De maatregelen zijn meer uitgebreid weergegeven in de stappen 1 en 2 van deze brochure.

Genoemde perioden worden bepaald naar de omloop van de aarde om de zon. Een andere wisselende werking op de groei is er met de veel snellere maan omloop, eveneens via het grondbewerkingsmoment. Voor aardappelen is het in voornoemde perioden nodig dagen te benutten met de Maan in een Vuur en een Aarde sterrenbeeld, waarvan de benamingen zijn afgeleid van de werkingen op de plantengroei. In deze brochure is aansluitend in de stappen 3 en 4 aangegeven hoe rastypen voordelig zijn in te passen bij favoriete bedrijfseigen grondbewerkingperiodes. Eveneens weer op basis van het zon-, maan- en aarderitme. Hiermee worden de mogelijkheden van rassen veel beter dan tot op heden benut en worden rasspecifieke problemen voorkomen, ook rasspecifieke Phytophthoragevoeligheid.

Stap 1

Voorafgaande najaarsbewerking

In het voorafgaande najaar wordt tussen 1 en 19 november een *intensieve* grondbewerking uitgevoerd op dagen met de Maan in een Vuurbeeld (zie Agrikos Grondbewerkingskalender), of als het op die dagen bijvoorbeeld te nat is, dagen met de Maan in een Aardebeeld. Van belang is dat met de najaarsbewerking en de navolgende plantbedbewerking uiteindelijk beide Maanperiodes aan bod komen.

De intensieve grondbewerking is een bewerking waarmee de grond tot op voldoende diepte goed los valt. Bijvoorbeeld spitten of ploegen waarbij er voor gezorgd wordt dat de kluiten goed los vallen, is een goede optie. Laat de grond daarna zo onregelmatig mogelijk liggen om dichtslaan van de grond te voorkomen, of zaai een groenbemester.

Dit is in het najaar de belangrijkste grondbewerkingperiode om Phytophthora terug te dringen en wordt daarom indien mogelijk altijd benut. Hiermee wordt ook schurft en Rhizoctonia terug gedrongen en het knolaantal verhoogt.

Alternatief voor stap 1

Kan de grondbewerkingperiode van stap 1 wegens de grondsoort of bijvoorbeeld weersomstandigheden niet benut worden, dan is het alternatief een soortgelijke grondbewerking tussen 15 februari en 10 maart. Die grondbewerkingperiode heeft hetzelfde effect en wordt eveneens op een Maan-Vuur of als 2e keus op Maan-Aarde dagen uitgevoerd. Als het onzeker is of grondbewerking in deze periode gaat lukken, heeft grondbewerking tussen 1 en 19 november de voorkeur.

Stap 2 Plantbedbewerking

De plantbedbewerking wordt uitgevoerd tussen 10 maart en 19 april op Maan-Aarde dagen (zie Agrikos kalender), of als die in eerdere bewerking al benut is, een Maan-Vuur dag. Grondbewerking in deze periode vermindert schurft, Rhizoctonia en geeft grove knollen. Deze periode is neutraal ten opzichte van Phytophthora (nog verhogend, nog verlagend). Op deze dagen wordt indien mogelijk ook direct geplant en al zo hoog mogelijk aangeard om het effect van deze periode zoveel mogelijk te benutten. Daarmee wordt grondbewerking tussen 19 april en 14 mei vermeden. Die perioden geeft namelijk veel Phytophthora aantasting. Moet in die periode toch worden bewerkt, bijvoorbeeld wegens onkruiddruk, dan wordt dat zo oppervlakkig mogelijk gedaan, wat het negatief effect beperkt.

Te vermijden perioden

Vermijdt in het algemeen grondbewerking in de volgende perioden:

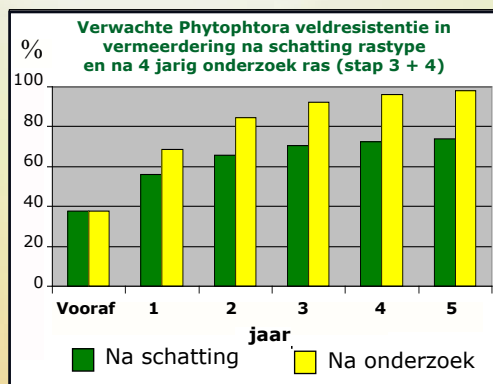
- 10 augustus tot 15 september (voorafgaand najaar)
- 19 december tot 18 januari (voorafgaande winter)
- 19 april tot 14 mei.

Grondbewerking in deze perioden verhoogt de Phytophthora gevoeligheid bij de meeste rassen. Als deze grondbewerking niet is uit te sluiten, doe dit dan zo ondiep en weinig intensief mogelijk, waarmee de schade beperkt blijft. Of kies een ras dat enige grondbewerking in deze perioden kan hebben, zie stap 3 en 4.

Stap 3 en 4 Inzet van passende rassen

De in stap 1 en 2 genoemde grondbewerkingperioden zijn voor ieder aardappelgewas noodzakelijk, tenzij pootgoed kan worden gekocht dat die kwaliteit al heel sterk in zich heeft, maar dat is momenteel niet voorradig. Daarbuiten kan het nodig zijn in nog andere perioden grondbewerking voor aardappelen te doen. Dat is afhankelijk van de grondsoort, voortelt en andere factoren. Daarop kan worden geanticipeerd met de inzet van daarbij passende rastypen. Dit op basis van het knoltype (stap 3) en het gewastype (stap 4) van de aardappelplant. Daarmee komt die grondbewerking ten goede aan de rassen specifieke kwaliteiten en worden rassen specifieke problemen voorkomen. Voor het gebruik van deze passende rassen, zie kadertekst

Met jaarlijkse toepassing van alle vier stappen komt de kwaliteit van het gewas op alle niveaus van de plant tot ontwikkeling, met als gevolg de meest optimale gewasgezondheid en opbrengst. Dit is ondermeer voor pootgoedvermeerdering zeer aan te bevelen.

Inzet passende rassen

- **Aardappelrassen met kleine en veel knollen (stap 3) en/of een kleinbladig en sterk vertakkend gewas (stap 4)** inzetten indien er toch intensieve grondbewerking plaats vindt van:
 - 10 augustus tot 15 september (voorafgaand najaar)
 - 19 december tot 18 januari (voorafgaande winter)
 - 19 april tot 14 mei.

- **Aardappelrassen met langwerpige (cilindrische) knollen (stap 3) en/of een hoogstengelig gewas (stap 4)** inzetten als aanvullend op stap 1 en 2 ook grondbewerking wordt uitgevoerd van:
 - 15 september tot 1 november (voorafgaand najaar)
 - 18 januari tot 15 februari (voorafgaande winter)
 - 24 mei tot 19 juni (laat aanaarden).

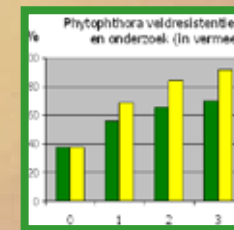
- **Aardappelrassen met grof-ronde knollen (stap 3) en/of een grootbladig gewas (stap 4)** inzetten als de periode van de plantbedbewerking (stap 2) verhoudingsgewijs extra intensief aan bod komt, of een van de twee volgende perioden:
 - 19 juli tot 10 augustus (voorafgaande zomer)
 - 19 november tot 19 december (voorafgaande najaar).

- **Aardappelrassen met fijne, gewelfde knollen (stap 3) en/of een fijnbladig gewas (wellicht ook vroege rassen)** inzetten als verhoudingsgewijs extra grondbewerking wordt uitgevoerd volgens stap 1.

Voor meer uitgebreide rasinformatie, inclusief de relatie tot de Maanperioden, zie maandelijks *Grondbewerkingkalender* en de *Instructiemap*.

Copyright:

Stichting Agrikos • Hobbemalaan 49 • 3723 EP Bilthoven
 info@agrikos.nl • www.agrikos.nl • tel. 030 2257505

Gebruik voor passende Maanperioden de maandelijks Grondbewerkingkalender